

Diplomatik ve Stratejik Çerçeve: "Eşit Güçler" Dönemi

Tukidides Tuzağı ve Çok Kutuplu Dünya

Şi Jinping, yükselen bir gücün hakim güce meydan okumasını ifade eden bu kavramı bizzat kullanarak, Çin'in artık küresel sistemde ikinci planda kalmayacağını net bir şekilde ortaya koydu.

Yapıcı Stratejik İstikrar

Çin, ikili ilişkileri "stratejik rekabet" yerine bu terimle tanımlayarak çatışmacı söylemden uzaklaşsa da, ABD'ye "uyarı alan" değil "uyarı veren" bir statüde olduğunu hissettirdi.

Tarihi Ziyaret: Zhongnanhai Daveti

Trump'ın Çin Komünist Partisi'nin gerçek güç merkezi olan Zhongnanhai'de ağırlanması, protokol düzeyinde "eşit statü" mesajının en güçlü sembolü oldu.

Ticaret ve Sanayi: 2027'ye Kadar Uzatılan Ateşkes

%85 Nadir Toprak Elementlerinde Arz Güvenliği

Dünyadaki nadir toprak elementlerinin %85'ini işleyen Çin'in ihracat kısıtlamalarını esnetmesi; EV, rüzgar türbini ve AI hızlandırıcı sektörleri için binding (bağlayıcı) kısıtları ortadan kaldırıyor.

Boeing Anlaşması:
Beklenti

500
Uçak

Gerçekleşen

200
Uçak

Hayal kırıklığı yarattı, hisse senetlerinde baskıya neden oldu.

Sektörel Kazananlar

Tesla (Şanghay Gigafactory operasyonları)

Apple (mıknatıs tedarigi)

Amerikan çiftçileri (soya fasulyesi ve tahıl pazarına yeniden erişim)

Enerji ve Küresel Piyasalar: Hürmüz Boğazı Denklemi

%50 Artan Petrol Fiyatlarında Gevşeme Umudu

İran-İsrail savaşı sonrası Hürmüz Boğazı'nın kapanmasıyla petrol fiyatları %50 artmıştı; boğazın açılması küresel hidrokarbon arzının %20'sini sisteme geri dönecek.

Çapraz Taviz Mekanizması

Çin'in İran üzerindeki baskısı

ABD'nin İran limanlarına yönelik karşı blokajı kaldırması

Boğazın sürdürülebilir şekilde açık kalması

Gıda Güvenliği ve Enflasyon

Boğazdan geçen üre akışının (%30) normale dönmesiyle, gübre fiyatlarının düşmesi ve Kahire'den Manila'ya kadar uzanan gıda güvenliği krizinin hafiflemesi bekleniyor.

Masadaki Kırmızı Çizgiler ve Risk Analizi

Tayvan: En Hassas Fay Hattı

Şi Jinping, Tayvan konusunu "silahlı çatışma" riski taşıyan en önemli mesele olarak tanımladı ve ABD tarafının bu konuda "dikkatli olmak zorunda" olduğunu vurguladı.

Parçalanmış Tedarik Zincirleri (Fragmentation)

Apple'ın Hindistan'a kayması ve TSMC'nin Arizona yatırımı gibi "verimlilik yerine dayanıklılık" odaklı çift kapasite stratejileri, zirve sonrası yavaşlarsa da tamamen geri dönmeyecek.

Trump Faktörü ve Siyasi Kırılganlık

Zirvede varılan mutabakatların, ABD'nin iç siyasi dengeleri ve Trump'ın değişken politika tercihleri nedeniyle her an sarsılabileceği riski masada kalmaya devam ediyor.

Üçüncü Güç Arayışları: Avrupa ve Türkiye

Makedonya Örneği ve Avrupa

Fransa Dışişleri Bakanı Barrot, ABD ve Çin (Atina-Sparta) birbirini tüketirken Avrupa'nın "Makedonya" gibi üçüncü bir güç olarak yükselebileceğini savundu.

Türkiye'nin Stratejik Yükselişi

Temmuz'daki Ankara NATO zirvesi öncesi Avrupa heyetlerinin Türkiye ile askeri ve güvenlik iş birliği arayışları, Ankara'nın jeopolitik bir merkez olarak önemini artırıyor.

